

Vår dato
2024-06-24
Deres dato
2024-06-17

Vår saksbehandler
Thor Lexow
Deres referanse
jlg@dibk.no

Direktoratet for byggkvalitet

VKEs innspill revisjon av tilsyns- og kontrollregimet i plan- og bygningslovgivningen

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 230 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i NHO Byggenæringen.

Generell tilbakemelding om tilsyn og kontroll

Vårt innspill må sees i sammenheng med NHOs Byggenæringens innspill og utdyper spesielle forhold av betydning for ventilasjon, inneklima og energisystemer som kulde- og varmepumper som er installasjoner som sørger for godt inneklima og reduserer energi- og effektbehov til bygninger.

Formålet med tilsyn og kontroll i byggesaker er å sikre at kravene i byggteknisk forskrift blir oppfylt før bygningen tas i bruk. En revisjon av tilsyns- og kontrollregimet vil bidra til å sikre bærekraftige bygninger, godt inneklima, og en seriøs bransje. Dette kan oppnås ved å sikre at byggfeil rettes opp før bygget ferdigstilles og ved å innføre reelle risikoer for sanksjoner når feil avdekkes.

1. Utvidet kontrollområde for bygningsfysikk

God ventilasjon er en viktig del av et godt inneklima, men inneklimaet omfatter også mange andre faktorer som ikke direkte er knyttet til ventilasjon. Kontrollområdet bygningsfysikk bør derfor utdypes til å omfatte at alle krav til inneklima er oppfylt.

- Ventilasjon: Måle enkelt verifiserbare tekniske krav som luftmengder, luftfordeling og lufthastigheter skal kontrollere ved måling på byggeplassen.
- Termisk komfort: Kontrollere internlast, soltilskudd og eventuelt behov for kjøling for å overholde krav til termisk komfort.

Prosjektering og utførelse av inneklimainstallasjoner må kontrolleres før brukstillatelse (enkelt verifiserbare tekniske krav, f.eks. ventilasjon og luftmengder). Kontrollområdet bør også utvides til å omfatte styring og automatisering av de integrerte tekniske bygningsinstallasjonene (ITB). Det har vært en betydelig utvikling innenfor ITB og dagens tekniske installasjoner er helt avhengig at bygningsautomatiseringen er prosjektert og utført i henhold til prosjekteringsgrunnlaget.

Temaveileder for uavhengig kontroll bør oppdateres og konkretiseres med standardiserte sjekklister, protokoller som er maskinlesbare. Nedenfor følger noen referanser.

- Standard Norge: NS-EN 12599, Prøvningsprosedyrer og målemetoder for overtakelse av ventilasjons- og luftkondisjoneringsanlegg

Postadresse
VKE
Postboks 5488, Majorstuen
0305 Oslo

Besøksadresse
Middelthuns gate 27

Tel.
+47 413 28 908
+47 986 85 868

E-post
post@vke.no
www.vke.no

Foretaksregisteret
NO 994 232 800 MVA

Bankkonto
6011 06 36655

- NVE: «Energivurdering av ventilasjonsanlegg», sjekklister
- Arbeidstilsynet: «Dokumentasjon av inneklimate»

2. Tilsyn og kontroll av at nødvendig kompetanse er benyttet i tiltaket

Feil på prosjektering og utførelse varme- og kuldeinstallasjoner og ventilasjon- og klimainstallasjoner kan føre til både dårlig inneklimate som en risiko for helse og unødig energibruk. Det er avgjørende at tiltak på fagområdene varme- og kuldeinstallasjoner og ventilasjon- og klimainstallasjoner har klare og dokumenterbare kvalifikasjonskrav.

Tilsyns- og kontroll vil sikre for kvaliteten i byggeprosjekter ved å oppdage byggfeil i alle prosjektets stadier og at nødvendig kompetanse blir benyttet i det konkrete byggetiltaket.

3. Registreringsplikt

VKE mener en registreringsplikt for ikke-søknadspliktige tiltak er fornuftig over en viss terskelverdi og basert på risiko.

VKE mener også at det bør etableres et register for foretak som erklærer ansvarsrett for varme- og kuldeinstallasjoner samt ventilasjon- og klimainstallasjoner, tilsvarende Elvirksomhetsregisteret. Dette vil bidra til å sikre at kompetansen er til stede i tiltakene.

4. Gebyrfinansiert kontroll

Uavhengig kontroll bør være gebyrfinansiert og betales av kommunen. Dette vil sikre at nødvendige ressurser er tilgjengelige for å gjennomføre kontrollene på en effektiv måte og at de kontrollerende vil være uavhengig.

5. Meldeplikt for ulovligheter

Det bør innføres meldeplikt til kommunen når uavhengig kontroll avdekker ulovligheter i byggeprosjekter. Dette vil bidra til å håndtere og rette opp i feil og mangler på en systematisk måte.

VKE mener at en revisjon av tilsyns- og kontrollregimet ikke skal gå på bekostning av inneklimate og folkehelse i tiltaket. F.eks. er minimumsnivået for luftmengder og krav til ren tilluft satt for å ivareta krav til inneklimate og dermed forebygge helseskader, sykefravær og negativ komfortopplevelse.

Med vennlig hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor Lexow
Administrerende direktør